

การวิเคราะห์ความจำเป็นของบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนา
เพื่อการพัฒนาห้องสมุด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สุปรียาพร สุริยะ โยธิน

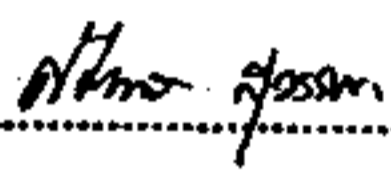
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหาร)
โครงการบัณฑิตศึกษาเทคโนโลยีการบริหาร
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

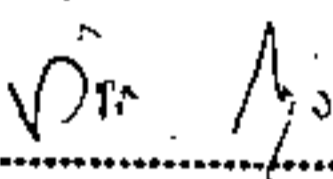
พ.ศ. 2546

การวิเคราะห์ความจำเป็นของบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนา
เพื่อการพัฒนาห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สุปรียาพร สุริยะโยธิน
โครงการบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิตเทคโนโลยีการบริหาร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคำหลักสูตครวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหาร)

อาจารย์ ประธานกรรมการ
(นางวาอากาศเอก ดร.บุรพา ชลเชย)

อาจารย์ กรรมการ
(นางสาวศิริพร สุวรรณะ)

 กรรมการ
(นางภัทรินทร์ โล่ห์วัชรกุล)

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การวิเคราะห์ความจำเป็นของบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนา เพื่อการพัฒนาห้องสมุด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ชื่อผู้เขียน	: นางสาว สุปรียาพร สุริยะ โยธิน
ชื่อปริญญา	: วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหาร) .
ปีการศึกษา	: 2546

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ความจำเป็นของบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนาห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์” มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพความเป็นจริงขณะปฏิบัติงานตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของบรรณารักษ์สำนักบรรณสารฯ 2) สำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุดด้านการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และ 3) เพื่อค้นหาลักษณะที่เหมาะสมของหลักสูตรการฝึกอบรมให้แก่บรรณารักษ์ในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะตลอดจนค้นหาถึงข้อเสนอแนะทางการแก้ปัญหาหรือจัดอุปสรรคโดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ความจำเป็น (Needs Analysis)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่สำนักบรรณสารฯ ผู้ใช้บริการห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษ์ เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามวัดทัศนคติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัญหาในการทำงานของบรรณารักษ์ส่วนใหญ่เกิดจาก (1) พฤติกรรมผู้ให้บริการห้องสมุด (2) งานบริการ (3) อุปกรณ์สำนักงาน (4) หนังสือ (5) การประชาสัมพันธ์ (6) บุคลากร และ (7) สถานที่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักเกิดขึ้นบ่อยหรือเกิดเป็นประจำ ส่วนจุดแข็งของสำนักบรรณสารการพัฒนา คือ (1) ด้านบุคลากร (2) ด้านบริการ และ (3) ด้านสถานที่ สำหรับจุดอ่อน คือ (1) ด้านความรู้ (2) ด้านประชาสัมพันธ์ (3) ด้านบุคลากร (4) ด้านปฏิสัมพันธ์ (5) ด้านสถานที่ และ (6)

ด้านเทคโนโลยี

2. ในภาพรวมคะแนนความพอใจด้านต่างๆของเจ้าหน้าที่สำนักบรรณสารฯ อันได้แก่ ความพอใจในงานที่ปฏิบัติ ความพอใจในความรับผิดชอบ ความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน ความพอใจในการได้รับการยอมรับนับถือ ความพอใจในความก้าวหน้า ความพอใจในความมั่นคงในงาน ความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน และความพอใจในเงินเดือน ซึ่งความพอใจทั้งหลายเหล่านี้คะแนนอยู่ในระดับเฉลี่ยปานกลาง 5 - 6 คะแนน

3. ด้านการบริการและด้านบุคลากรของสำนักบรรณสารฯ ในภาพรวม บุคคลทั่วไปมีความพอใจมาก ในขณะที่นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีความพอใจปานกลางในด้านการบริการและด้านบุคลากรของสำนักบรรณสารการพัฒนา

4. หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนา คือ หลักสูตรความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หลักสูตรการพัฒนาความรู้และแนวคิดเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน หลักสูตรการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบการทำงานเป็นทีม หลักสูตรการพัฒนาความรู้ในการจัดทำเอกสารพรรณนาลักษณะงานและการกำหนดภาระงาน หลักสูตรการพัฒนาความรู้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการปฏิบัติงาน หลักสูตรการพัฒนาความรู้เรื่อง การประกันคุณภาพ หลักสูตรการพัฒนาระบบการฝึกอบรมภายในสำนักบรรณสารฯ หลักสูตรการพัฒนาความรู้ทางด้านการบริการวิชาการแก่สังคม หลักสูตรการพัฒนาความรู้ทางด้านการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด หลักสูตรการมีใจบริการ หลักสูตรการพัฒนาความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลในด้านการให้บริการทางวิชาการเพื่อใช้อ้างอิงและวิเคราะห์ หลักสูตรการพัฒนาความรู้ทางด้านการจัดการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ข้อเสนอแนะจากบุคลากรของสำนักบรรณสารฯและผู้ใช้บริการห้องสมุดสถาบันฯ

1. จากบุคลากร (1) เรื่องการประชาสัมพันธ์ (2) เรื่องการอำนวยความสะดวกในการสืบค้น และ(3) เรื่องเวลาเปิดให้บริการ

2. จากผู้ให้บริการห้องสมุดสถาบันฯ (1) เรื่องบุคลากร (2) เรื่องหนังสือ (3) เรื่องการอำนวยความสะดวกในการประทับตราจองรถ (4) เรื่องเวลาเปิดให้บริการ (5) เรื่องการประชาสัมพันธ์ (6) เรื่องสื่อโสตทัศน์ (7) เรื่องค่าบริการ (8) เรื่องการบริการถ่ายเอกสาร (9) เรื่องปรับปรุงการจุดบัตรเข้าห้องสมุด และ(10) เรื่องการปรับปรุงระบบการสืบค้นข้อมูล

ABSTRACT

Title of Thesis : Librarian Needs Analysis of Library and Information Center for
Library Development Vision of NIDA

Author : Miss Supreyaporn Suriyayothin

Degree : Master of Science (Administration Technology)

Year : 2003

The study on the “Librarian Needs Analysis of Library and Information Center for Library Development Vision of NIDA” is bound to:

1) To study the librarians’ actual conditions of work and their problems and obstacles occurring at the Library and Information Center.

2) To survey the opinions of servicees in terms of the librarians’ and its staff services in order to improve and develop NIDA’s library and

3) To find out a suitable kind of training curriculum for the librarians in order to increase their knowledge and skills and also to search for a solution to the obstacles through the method of the Needs Analysis.

The subject groups of this study were the librarians and its staff, and servicees, of the Library and Information Center, including the experts concerned with the librarians. Data were collected by group discussions, a questionnaire with open questions, and a questionnaire to poll the subject group’s attitude towards the library.

The findings are as followed:

1. Most of the librarians’ problems caused by: (1) the behavior of the library’s servicees, (2) servicing, (3) office supplies, (4) books, (5) public relations, (6) personals, and (7) the location. These problems have been experienced frequently or regularly. Nevertheless, the strong points of the Center are: (1) personals, (2) servicing, and (3) location. On the other hand,

(4)

the weak points are: (1) the knowledge, (2) public relations, (3) personals, (4) inter-reaction among the aforesaid people, (5) location, and (6) modern technology.

2. When mentioning to all staff's satisfaction, the result came out at 5-6 marks. This can be interpreted that the level of satisfaction is at an average degree towards the following subjects: working condition, responsibility, policy and administration, recognition, prospectiveness, stability, inter-reaction among colleagues, office surroundings, and salary.

3. As a whole, the Center's services and personals have been very much satisfied by interested persons whereas NIDA's students have been satisfied to an average degree.

4. The training curriculums that may fit for the Center's librarians are: the basic knowledge of computer technology, a course to develop the librarians' knowledge and to shorten their work procedure, a program to establish a team work, a writing course for the development of the job and duty descriptions, a course for the development of a strategy that cover all, a program to develop the librarians' knowledge on the standard assurance, a program for the development of the Center's internal training, a course for the improvement of academic services to the public, a course for the improvement of the knowledge in the field of document reserves for analysis, and a course for the development of an electronic data base service.

The followings are some suggestions of the Center's staff and the servicees.

1. Due to staff's opinions, the library should improve the following issues: (1) the insufficient information, (2) the inconvenient inquisition of data, and (3) the service time

2. Due to the Center's servicees' opinions, the library needs to improve the following subjects: (1) personals, (2) books, (3) the inconvenient parking seal, (4) the service time, (5) the public relations, (6) media and visual materials, (7) service fees, (8) photocopy service, (9) the inconvenient member card swiping for an entrance, and (10) the improvement of data inquisition system.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์ความจำเป็นของบรรณารักษ์ สำนักบรรณสารการพัฒนาเพื่อการพัฒนาห้องสมุด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ฉบับนี้สามารถสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์อย่างสมบูรณ์ได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล คำปรึกษาแนะนำ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ นาวาอากาศเอก ดร. บุรพา ชคเชย ผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมผู้ซึ่งเป็นประธานที่ปรึกษาและประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมทั้งอาจารย์ผู้ที่เป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ ศิริพร สุวรรณะ ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารการพัฒนา และคุณภัทรินทร์ โล่ห์วัชรกุล ผู้อำนวยการส่วนการเจ้าหน้าที่ ที่สละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้วิจัยและได้ชี้แนะแนวทางในการศึกษา อีกทั้งให้ความกรุณาติดตามให้คำปรึกษาแก่ผู้เขียน ตลอดจนช่วยเหลือไขปัญหาต่างๆ ให้ผู้เขียนสามารถดำเนินงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอขอบคุณผู้ที่สละเวลาให้ความเอื้อเฟื้อแก่ผู้วิจัยในด้านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งได้แก่ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และคุณยุทธชัย ทองประเสริฐ ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ รวมถึงเจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษาโครงการบัณฑิตศึกษาเทคโนโลยีการบริหารที่ได้ให้ความช่วยเหลือประสานงานการติดต่อเป็นอย่างดีตลอดการทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมรุ่นสาขาวิชาวิธีการวิจัยทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคนในครอบครัว และขอบคุณเพื่อนสนิทที่คอยเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

สุปรียาพร สุริยะ โยธิน

เมษายน 2547